

MIRA a.d. članica KRAŠ grupe PRIJEDOR

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Za godinu koja završava 31. decembra 2017. godine i

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Gradiška, marta 2018. godine

S A D R Ź A J :

Mišljenje ovlaštenog revizora

- Pozitivno mišljenje str. 1 – 2

Izjava rukovodstva..... str. 3

Finansijski izvještaji za godinu koja završava 31.12.2017.godine

- Izvještaj o finansijskom položaju (bilans stanja) str. 4
- Izvještaj o ukupnom rezultatu (bilans uspjeha) str. 5
- Izvještaj o tokovima gotovine str. 6
- Izvještaj o promjenama na kapitalu str. 7

Napomene uz finansijske izvještaje str.8–27

“TOMAKANT” D.O.O. GRADIŠKA

Adresa: Vidovdanska bb, Gradiška

Tel/fax: (051) 813-939; E-mail: tomakantdo@gmail.com

Šifra djelatnosti: 74.120 Knjigovodstveni, revizion i sl. poslovi

JIB: 4401031120003; Matični broj: 1893513

IDENTIFIKACIONI BROJ ZA PDV: 401031120003

Žiro-račun: 562-010-00002091-37 kod NLB Razvojne banke a.d.
Banja Luka

Žiro-račun: 551-033-00011550-89 kod Unicreditbank a.d.

Banja Luka

Žiro-račun: 567- 323-11000161-97 kod Sberbank a.d. Banja Luka

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

VLASNICIMA I UPRAVI

MIRA a.d. članica KRAŠ grupe Prijedor

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja privrednog društva MIRA a.d. članica KRAŠ grupe Prijedor, Kralja Aleksandra 3 (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja odobrenim za primjenu u Republici Srpskoj i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja, koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Međunarodnim standardima revizije. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da steknemo razumno uvjerenje da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavljivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na profesionalnom sudu revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena, koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući za obezbjeđenje osnove za naše mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, po svim materijalno značajnim aspektima, istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj MIRA a.d. članica KRAŠ grupe, Prijedor, na dan 31. decembra 2017. godine, rezultate njegovog poslovanja i njegove tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja odobrenim za primjenu u Republici Srpskoj.

Gradiška, 5. marta 2018. godine

 Ovlašćeni Revizor

Mirjana Dejanović

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava se daje u vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Društva za godinu koja se završila 31. decembra 2017. godine, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji pružaju istinitu i objektivnu sliku finansijskog položaja Društva na dan 31. decembra 2017. godine i rezultata poslovanja i novčanih tokova za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima u Republici Srpskoj.

Računovodstvena regulativa Republike Srpske propisuje odgovornost Rukovodstva pravnih lica da finansijske izvještaje priprema na način koji obezbjeđuje istinito i objektivno prikazivanje svih poslovnih transakcija obavljenih u toku obračunskog perioda, kao i rezultata poslovanja na kraju obračunskog perioda. Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema računovodstvene evidencije kojom se, sa razumnom preciznošću obezbjeđuje objelodanjivanje finansijske pozicije Društva i rezultata poslovanja. Takođe, računovodstveni sistem treba da garantuje da su finansijski izvještaji sastavljeni i prezentirani u skladu sa računovodstvenim propisima u Republici Srpskoj.

Rukovodstvo, takođe, ima opštu odgovornost u slučaju preduzimanja akcija u cilju zaštite imovine Društva i sprečavanja i razotkrivanja pronevjera i drugih neregularnosti.

Prihvatamo našu odgovornost za istinit i objektivni prikaz finansijskih izvještaja.

Potpisano u ime Društva **MIRA a.d. članica KRAŠ grupe, Prijedor**

Direktor Društva

MIRA E
A.D. ZA PROIZVODNJU
KEKŠA I SRODNIH PROIZVODA
ČLANICA KRAŠ GRUPE
PRIJEDOR, UL. KRALJA ALEKSANDRA BR 3

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2017. GODINE

KM

OPIS	Br. note	2017.	2016.
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nekretnine postrojenja, oprema i inv nekretnine u pripremi	4.1	23,293,923	23,726,441
Ukupno stalna imovina		23,293,923	23,726,441
Tekuća imovina			
Zalihe	4.2	3,207,964	2,944,063
Kratkoročna potraživanja i finansijski plasmani	4.3	6,102,474	6,412,973
Gotovina i ekvivalenti gotovine	4.4	649,685	365,272
PDV	4.5	399,818	342,989
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	4.5	18,999	0
Ukupno tekuća imovina		10,378,940	10,065,297
POSLOVNA AKTIVA		33,672,863	33,791,738
VANBILANSNA AKTIVA		452	526
UKUPNA AKTIVA		33,673,315	33.792.264
PASIVA			
Kapital	4.6		
Akcijski kapital	4.6.a	18,473,634	18,473,634
Zakonske reserve	4.6.b	260,674	202,146
Revalorizacione reserve	4.6.c	494,990	548,571
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	4.6.d	5,205,780	4,140,175
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	4.6.e	1,237,209	1,170,552
Ukupno kapital		25,672,288	24,535,078
Obaveze		8,000,575	9,256,660
Dugoročne obaveze	4.7.1	2,324,312	4,242,204
Kratkoročne obaveze	4.7.2	5,676,263	5,014,456
Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju do godinu dana	4.7.2.a	1,874,900	1,658,404
Obaveze iz poslovanja	4.7.2.b	3,193,800	2,773,301
Obaveze za zarade i naknade zarada	4.7.2.c	416,591	394,225
Druge obaveze	4.7.2.d	25,272	27,726
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4.7.2.e	25,698	30,265
Obaveze za porez na dobit	4.7.2.f	0	96,875
Pasivna vremenska razgraničenja	4.7.2.g	15,810	33,660
Odložene poreske obaveze	4.7.2.h	124,192	0
POSLOVNA PASIVA		33,672,863	33,791,738
VANBILANSNA PASIVA		452	526
UKUPNA PASIVA		33,673,315	33.792.264

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS USPJEHA

za period od 01.01. do 31.12.2017. godine

KM

OPIS	Br. note	2017.	2016.
POSLOVNI PRIHODI	4.8.1		
Prihodi od prodaje robe	4.8.1	4,648	385
Prihodi od prodaje učinaka	4.8.1	22,285,290	21,096,358
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i proizvoda	4.8.1	10,381	38,420
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	4.8.1	534,438	412,774
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka		0	0
Ostali poslovni prihodi	4.8.1	91,011	183,153
Ukupni poslovni prihodi		22,925,768	21,731,089
POSLOVNI RASHODI	4.9.1		
Nabavna vrednost prodate robe		0	0
Troškovi materijala	4.9.1.a	13,562,705	12,695,411
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	4.9.1.b	5,582,909	5,234,687
Troškovi proizvodnih usluga	4.9.1.c	441,771	404,698
Troškovi amortizacije i rezervisanja	4.9.1.d	1,168,427	1,125,816
Nematerijalni troškovi bez poreza i doprinosa	4.9.1.e	414,166	498,605
Troškovi poreza		63,167	63,635
Troškovi doprinosa		4,970	4,696
Ukupni poslovni rashodi		21,238,116	20,027,549
POSLOVNI DOBITAK		1,687,652	1,703,540
FINANSIJSKI PRIHODI	4.8.2	80,969	249,221
FINANSIJSKI RASHODI	4.9.2	475,911	454,944
DOBIT IZ REDOVNE AKTIVNOSTI		1,292,710	1,497,817
OSTALI PRIHODI	4.8.3	107,346	138,087
OSTALI RASHODI	4.9.3	101,866	301,364
DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA		5,480	0
GUBITAK PO OSNOVU STALNIH PRIHODA I RASHODA		0	163,277.00
PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	4.8.4	118,873	11,857
RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	4.9.4	17,056	22,697
UKUPNI PRIHODI	4.8	23,232,956	22,130,254
UKUPNI RASHODI	4.9	21,832,949	20,806,553
Dobit prije oporezivanja		1,400,007	1,323,701
Porez na dobit		38,606	153,149
Odloženi poreski rashodi perioda		124,192	0
DOBITAK TEKUĆE GODINE		1,237,209	1,170,552

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE
za period 01.01. do 31.12.2017. godine

OPIS	2017.	2016.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
I Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	22,630,908	20,226,934
Prilivi od kupaca	21,107,812	18,461,162
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	1,523,096	1,765,772
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	20,119,213	21,664,437
Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima	10,400,032	11,505,546
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenim	4,345,984	4,210,908
Odlivi po osnovu kamata	180,071	225,019
Odlivi po osnovu poreza na dobit	186,212	56,275
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	5,006,913	5,666,689
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,511,695	0
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	0	1,437,503
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	70,674	34,958
Prilivi na osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	25,234	19,756
Prilivi od kamata	5,740	3,031
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih fin. Plasmana	39,700	12,171
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	481,814	1,354,913
Odlivi po osnovu nabavke nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	481,814	646,712
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	708,201
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	411,140	1,319,955
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	0	3,500,000
Prilivi po osnovu dugoročnih finansijskih obaveza	0	3,500,000
II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1,701,395	1,373,849
Odlivi po osnovu dugoročnih finansijskih obaveza	1,701,395	1,373,849
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	0	2,126,151
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1,701,395	0
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	22,701,582	23,761,892
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	22,302,422	24,393,199
Neto prilivi gotovine	399,160	0
Neto odlivi gotovine	0	631,307
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	365,272.00	969,019.00
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	42,294	37,468
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	157,041	9,908
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	649,685.00	365,272.00

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji se završava na dan 31.12.2017. godine

KM

OPIS	Akcijski kapital	Revalorizaci ne rezerve	Ostale rezerve	Neraspore dena dobit	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2016. god.	18,473,634	642,220	155,460	4,193,378	23,464,692
Efekti promjena u računovodstvenim politikama					0
Efekti ispravke grešaka					0
Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2016. god.	18,473,634	642,220	155,460	4,193,378	23,464,692
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		-93,649		93,649	0
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					0
Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu					0
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				1,170,552	1,170,552
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					0
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka			-46,686	146,852	100,166
Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala					0
Stanje na dan 31.12.2016. god. / 01.01.2017. god.	18,473,634	548,571	202,146	5,310,727	24,535,078
Efekti promjena u računovodstvenim politikama					0
Efekti ispravke grešaka					0
Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2017. god.	18,473,634	548,571	202,146	5,310,727	24,535,078
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		-53,581		53,581	0
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					0
Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu					0
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				1,237,209	1,237,209
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					0
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka			-58,528	158,527	99,999
Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala					0
Stanje na dan 31.12.2017. god.	18,473,634	494,990	260,674	6,442,990	25,672,288

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA 2017. GODINU

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Osnivanje

MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica KRAŠ grupe (Društvo) osnovano je 1946. godine kao društveno preduzeće, a od 1948. godine posluje kao samostalni privredni subjekt „Mira Cikota“ Prijedor. Tokom 1967. godine izvršeno je udruživanje Društva i društva „Josip Kraš“ Zagreb. Na osnovu toga, tokom 1991. godine registrovano je društvo „Kraš – Mira Cikota“, Prijedor dok je 1992. godine promijenjen naziv Društva u MIRA d.o.o., Prijedor. U skladu s propisima Republike Srpske, u 1995. godini, Društvo je postalo osnovno državno preduzeće.

Direkcija za privatizaciju Republike Srpske, Rješenjem broj 01-109-4/99 od 30. oktobra 2001. godine, odobrila je program privatizacije i donijela odluku da se privatizacija državnog kapitala u ukupnom iznosu od 18.473.634 KM obavi vaučer ponudom (55% državnog kapitala) u korist KRAŠ d.d., Zagreb i metodom tendera (30% državnog kapitala). Na osnovu istog rješenja, u postupku privatizacije, 10% vrijednosti akcija državnog kapitala prenijeto je na Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske i 5% na Fond za restituciju Republike Srpske.

Većinski vlasnik Društva je Kraš d.d. Zagreb koji posjeduje 76,09 % akcija.

Usklađujući se sa Zakonom o privrednim društvima 2016. godine Društvo mijenja naziv u MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica Kraš grupe.

Djelatnost

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja keksa i srodnih proizvoda.

Upisani osnovni kapital iznosi 18.473.634 KM i podijeljen je na 18.473.634 akcije nominalne vrijednosti 1 KM.

Na dan 31. decembra 2017. godine Društvo je zapošljavalo 360 radnika (31. decembra 2016. godine 339 radnika).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj 94/15) i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Republici Srpskoj.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srpskoj sastavljaju i prezentuju finansijske izvještaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primjenjivi Međunarodni računovodstveni standardi (MRS), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (MSFI) i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

2.2. Procjenjivanje

Finansijski izvještaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrijednosti.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primijenjenim okvirom za izvještavanje zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog

perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a koje djeluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrijednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrijednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrijednosti koja je procijenjena na ovaj način.

2.3. Zvanična valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni na dan 31.12.2017. godine i izraženi su u konvertibilnim markama (KM).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom) koji podrazumijeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.2. Poslovne promjene u stranoj valuti

Poslovne promjene u stranoj valuti su preračunate u konvertibilne marke po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja se preračunavaju u njihovu protuvrijednost u konvertibilnim markama po zvaničnom srednjem kursu Centralne banke BiH važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine, kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspjeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta na dan 31. decembra su:

Valuta	2017.	2016.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,63081	1,85545
CAD	1,30050	1,37851

3.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po procijenjenoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i gubitke uslijed obezvrijeđenja. Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti ili po cijeni koštanja.

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrijednosti koju čine faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne spremnosti.

U skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom, na dan bilansa stanja rukovodstvo Društva analizira vrijednosti po kojima je prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva.

Ukoliko postoji indicija da je neko sredstvo obezvrijeđeno, nadoknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog

sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrijednosti. Gubitak zbog obezvrijeđenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primjenom stopa amortizacije koje su određene tako da se nabavna vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku vijeka upotrebe.

Određivanje korisnog vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promjenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava na nabavnu vrijednost kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog mjeseca od datuma nabavke.

Primijenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2017. %	2016. %
Građevinski objekti	2,20 - 10	2,20 - 10
Postrojenja i oprema	1 - 20	1-20
Računari i ostala oprema	10 - 25	10 - 25

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Predmeti dugoročne materijalne imovine povlače se iz upotrebe i rashoduju, kada se od njih više ne očekuje korist.

Troškovi pozajmljivanja (kamate i slični troškovi) ugovoreni i nastali zbog pribavljanja određenih sredstava, ako je potrebno duže vrijeme da se počnu koristiti i koji su nastali do završetka izgradnje, kapitalizuju se.

3.4. Zalihe

Zalihe učinaka se iskazuju po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Nabavnu vrijednost sirovina, materijala i trgovačke robe čini fakturna cijena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosječne ponderisane nabavne cijene.

3.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrijednosti koja je zasnovana na procjeni naplativosti pojedinačnog potraživanja.

Potraživanja od kupaca iz inostranstva izražena u stranim valutama, iskazuju se u konvertibilnim markama preračunatim po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan poslovne promjene.

Ispravka vrijednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvrijeđena, odnosno za koja rukovodstvo Društva procjenjuje da se ne mogu naplatiti u

punom iznosu i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspjeha u periodu kada je procjena izvršena.

Društvo obračunava obezvrijeđenje sumljivih potraživanja na osnovu procijenjenih gubitaka koji nastaju jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U procjeni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvrijeđivanja za sumnjiva potraživanja Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promjene u uslovima plaćanja.

Ovo zahtijeva procjene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procijenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrijednosti donosi rukovodstvo Društva.

Direktan otpis na teret rashoda vrši se ako je dokumentovana nenaplativost potraživanja.

3.6. Gotovina

Imovina u obliku novca na računima i u blagajni, iskazuje se u nominalnoj vrijednosti izraženoj u konvertibilnim markama.

Novčana sredstva u stranoj valuti na računima i u blagajni, iskazuju se u konvertibilnim markama preračunatim po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan transakcije i na dan bilansa stanja.

3.7. Kapital i rezerve

Kapital predstavlja trajni najkvalitetniji izvor sredstava, odnosno čini neto imovinu preduzeća.

U poslovnim knjigama kapital se iskazuje kao: osnovni kapital, zakonske rezerve, revalorizacione rezerve, neraspoređena dobit iz prethodnog perioda, dobit tekuće godine, a gubitak predstavlja ispravku vrijednosti kapitala.

Revalorizacione rezerve su dio kapitala koje nastaju ponovnom procjenom imovine iznad knjigovodstvene vrijednosti, prema zahtjevima MRS 16, a u Društvu su formirane na bazi procjene koja je izvršena nakon završetka postupka privaizacije.

3.8. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazuju se u poslovnim knjigama u vrijednosti nastale poslovne promjene dokazane dokumentima i ugovorom o stvaranju obaveze.

Na kontu dugoročnih obaveza prema bankama i drugim finansijskim institucijama evidentiraju se dugoročni (s rokom povrata dužim od godine dana) krediti primljeni od finansijskih institucija kao što su banke, osiguravajuća društva i sl.

Obaveze za primljeni kredit knjiže se u visini iznosa primljenog kredita na računu Društva.

Na dan bilansiranja dio dugoročnog kredita koji dospjeva na plaćanje u periodu do jedne godine knjiži se na kratkoročne obaveze.

3.9 . Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze (obaveze prema dobavljačima, zaposlenima i sl) iskazuju se u poslovnim knjigama i izvještajima prema vrijednosti poslovne promjene koja je dokazana dokumentom (fakturom ili ugovorom).

Na poziciji kratkoročnih kredita iskazuju se obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama , sa rokom dospjeća do 12 mjeseci od datuma bilansa stanja.

Na ovoj poziciji se iskazuje i dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dopijeva u periodu do jedne godine.

3.10. Pasivna vremenska razgraničenja

Na kontima Pasivnih vremenskih razgraničenja evidentira se odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg perioda.

Kao odgođeno plaćanje troškova, iskazuju se troškovi koji dopijevaju za obračunavanje u tekućem periodu, a obaveza plaćanja nastaje u slijedećem obračunskom periodu.

Kao prihod budućeg perioda iskazuje se odgođeno priznavanje prihoda, za koje se sa prihvatljivom sigurnošću može procijeniti nemogućnost naplate, odnosno na osnovu odredbi standarda nisu stečeni uslovi za njihovo priznavanje.

3.11. Prihodi

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrijednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrijednost.

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata po kratkoročnim i dugoročnim potraživanjima, pozitivne kursne razlike i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa povezanim i ostalim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

U okviru ostalih prihoda iskazuju se dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, pozitivni efekti promjene fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrijednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrijednosti po osnovu vrijednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

Na kraju svakog obračunskog perioda utvrđuje se promjena vrijednosti nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe u odnosu na početno stanje.

U bilansu uspjeha utvrđeni iznos povećanja vrijednosti zaliha učinaka povećava, a iznos smanjenja smanjuje prihode.

3.12. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrijednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspjeha perioda na koji se odnosi, a u skladu sa načelom uzročnosti.

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu otpisa potraživanja, rashodi po

osnovu obezvrijeđenja imovine, negativni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrijednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.13. Naknade zaposlenima

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo obračunava plate i naknade radnicima u bruto iznosu, uključujući i poreze i doprinose, na teret troškova perioda na koji se odnose.

U skladu sa pozitivnim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj i internim aktima, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 neto mjesečne zarade koje je zaposleni ostvario u mjesecu koji prethodi mjesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosječne mjesečne neto zarade isplaćene u Republici Srpskoj u mjesecu koji prethodi mjesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Društvo ne vrši obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina korišćenjem metoda sadašnje vrijednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuara. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodnog perioda priznaju se u cjelini u periodu u kome nastanu. Društvo nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

3.14. Porez na dobit

Porez na dobit se obračunava u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske. Konačna poreska osnovica, na koju se primjenjuje stopa poreza na dobit od 10 % utvrđuje se poreskom prijavom. Poreska osnovica iskazana u poreskoj prijavi se obračunava na osnovu ostvarene dobiti za period, prikazane u zakonski propisanom bilansu uspjeha, korigovane za razlike definisane poreskim propisima Republike Srpske. Ove korekcije uglavnom obuhvataju povećanje poreske osnovice za troškove koji se po poreskim propisima ne priznaju i umanjenje za gubitke u poslovanju iz ranijih godina.

U 2015. godini donesen je Zakon o porezu na dobit (Službeni glasnik Republike Srpske 94/15), a na osnovu njega i Pravilnik o uslovima i načinu sticanja prava na oslobađanje od plaćanja poreza (Službeni glasnik Republike Srpske 45/16).

U 2017. godini došen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit (Službeni glasnik Republike Srpske 1/17), na osnovu njega i Pravilnik o amortizaciji stalnih sredstava u poreske svrhe (Službeni glasnik Republike Srpske 96/17) koji propisuju novi način obračuna amortizacije za poreske svrhe, kao i visinu stopa amortizacije osnovnih sredstava za poreske svrhe koji se bitno razlikuju od metoda obračuna i visine stopa amortizacije koji se primjenjuju za računovodstvene svrhe, iz čega nastaju privremene poreske razlike. Kao posljedica navedenih izmjena propisa u finansijskim izvještajima Društva na dan 31.12.2017. godine iskazane su odložene poreske obaveze, odnosno odloženi poreski rashodi u iznosu od 124.192 KM.

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

❖ NAPOMENE UZ BILANS STANJA

4.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

OPIS	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicije u toku	Ukupno
	KM	KM	KM	KM	KM
Nabavna vrijednost					
Stanje 01.januar 2016.god	661.450	12.978.860	30.891.562	8.114.277	52.646.149
Nabavka u toku godine	0	699.294	603.623		1.302.917
Prenos sa investicija u toku	0		585.808	(585.808)	0
prenos na imovinu namije prodaji	0		(143.705)		(143.705)
Otuđivanje i rashodovanje	0		(5.632.333)		(5.632.333)
Stanje 31.decembar 2016.god	661.450	13.678.154,16	26.304.955	7.528.469	48.173.028
Nabavka u toku godine	0	364.097	373.543	0	737.640
Prenos sa investicija u toku	0				0,00
prenos na imovinu namije prodaji	0				0,00
Otuđivanje i rashodovanje	0		(53.435)		(53.435)
Stanje 31. decembar 2017.god	661.450	14.042.251	26.625.063	7.528.469	48.857.233,02
Ispravka vrijednosti					
Stanja 01. januar 2016.	0	7.965.037	20.850.973	0	28.816.010
Amortizacija	0	324.427	801.389,40	0	1.125.816
Otuđivanje i rashodovanje	0		(5.495.240)	0	(5.495.240)
Stanje 31. decembar 2016. god	0	8.289.464,23	16.157.122	0	24.446.587
Amortizacija	0	345.028	823.399,00	0	1.168.427
Otuđivanje i rashodovanje	0	0,00	(51.704)	0	(51.704)
Stanje 31. decembar 2017.god	0	8.634.492	16.928.817	0	25.563.310
Sadašnja vrijednost					
01.januar 2016.god	661.450	5.013.823	10.040.589	8.114.277	23.830.139
31.decembar 2016.god	661.450	5.388.690	10.147.833	7.528.469	23.726.442
31.decembar 2017.god	661.450	5.407.759	9.696.245	7.528.469	23.293.923
Postotak otpisa		61,49	63,58	0,00	52,32

Društvo je u 2017. godini rashodovalo na teret troškova zastarjela osnovna sredstva u ukupnoj knjigovodstvenoj vrijednosti od 73.583 KM.

Na dio nepokretne imovine Društva u iznosu od 6.427.379 KM, prema procjeni vrijednosti nekretnine od 10.09.2014. godine, uknjižena je hipoteka, kao instrument obezbjeđenja plaćanja po ugovoru o dugoročnom kreditu.

MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica KRAŠ grupe, Prijedor

4.2. ZALIHE

KM

POZICIJA	31.12.2017	31.12.2016
Zalihe sirovina i materijala	1.929.470	2.137.253
Materijal za proizvodnju-sirovine	782.089	1.057.096
Materijal za proizvodnju-ambalaža	847.253	747.619
Tehnički materijal	225.392	262.529
Gorivo i mazivo	41.446	40.149
HTZ sredstva	651	549
Materijal u skladištu restorana	7.910	10.321
Ostalo (potrošni mater. povr. amb.)	24.730	18.990
Nedovršena proizvodnja	13.892	5.354
Gotovi proizvodi	1.244.297	718.398
Trgovačka roba	0	0
Dati avansi za robu	20.304	11.206
Stalna sredstva namjenjena otuđenju	0	71.853
Ukupno:	3.207.964	2.944.063

Iskazano povećanje zaliha gotovih proizvoda je posljedica planiranih isporuka kupcima u januaru 2018. godine. S obzirom da u prvoj polovini januara 2018. godine zbog remonta nije organizovan proces proizvodnje, potrebne količine za januar 2018. godine su proizvedene u decembru 2017. godine.

4.3. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA I PLASMANI

KM

POZICIJA	31.12.2017.	31.12.2016.
Kratkoročna potraživanja	5.957.526	6.309.952
Kratkoročni finansijski plasmani	144.948	103.021
Ukupno:	6.102.474	6.412.973

a) Kratkoročna potraživanja

KM

POZICIJA	31.12.2017	31.12.2016
Potraživanja od kupaca - povezana lica	4.615.466	4.051.271
Potraživanja od kupaca u zemlji	7.423	6.226
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	1.215.370	2.211.032
Druga kratkoročna potraživanja		
Potraživanja od zaposlenih	842	5.906
Potraživanja iz specifičnih proizvoda (bonovi za kafu)	374	144
Ostala potraživanja (Fond zdravst-ref. bol.i državne institu)	26.534	35.373
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	91.518	0
Ukupno:	5.957.526	6.309.952

MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica KRAŠ grupe, Prijedor

Iskazano stanje kratkoročnih potraživanja odnosi se na potraživanja koja su nastala u posljednjem kvartalu 2017. godine.

Potraživanje za više plaćen porez na dobit je umanjeno za iznos obračunatog poreza na dobit po poreskoj prijavi za 2017. godinu u iznosu od 38.606. KM

Najveća pojedinačna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2017. godine su:

KRAŠ TRGOVINA d.o.o., Široki Brijeg	1.850.823
OMAR ALI BALSHARAF, Saudijska Arabija	1.066.893
KRAŠ d.d., Zagreb	2.220.673
KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana	201.979
KRAŠ KOMERC d.o.o., Skoplje	259.943

b) Kratkoročni finansijski plasmani

	KM	
POZICIJA	31.12.2017.	31.12.2016.
Krediti	141.958	100.971
Bonovi za kafu	2.990	2.050
Ukupno:	144.948	103.021

4.4. GOTOVINA

	KM	
POZICIJA	31.12.2017.	31.12.2016.
Gotovina na računima u banci	47.390	41.172
Gotovina na deviznim računima	600.753	323.982
Gotovina u blagajni	1.542	118
Ukupno:	649.685	365.272

4.5. POREZ NA DODATU VRIJEDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	KM	
POZICIJA	31.12.2017.	31.12.2016.
Porez na dodatu vrijednost	399.818	342.989
Aktivna vremenska razgraničenja	18.999	0
Ukupno:	418.817	342.989

4.6. KAPITAL

STRUKTURA KAPITALA

	u KM	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
I Osnovni kapital	18.473.634	18.473.634
II Neraspoređena dobit	6.442.990	5.310.727
1. Neraspoređena dobit ranijih godina	5.205.781	4.140.175
2. Neraspoređena dobit tekuće godine	1.237.209	1.170.552
III Rezerve	260.674	202.146
IV Revalorizacione rezerve	494.990	548.571
КАПИТАЛ	25.672.288	24.535.078

STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

	u KM		Struktura (%)	
	31. decembra 2017.	31. decembra 2016.	31. decembra 2017.	31. decembra 2016.
1. Akcijski kapital	18.473.634	18.473.634	100,00%	100,00%
Ukupan osnovni kapital	18.473.634	18.473.634	100,00%	100,00%

STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

	Broj akcija kao cijeli broj u KM	
	31. decembra 2017.	31. decembra 2016.
1. Obične akcije		
1.1. Broj običnih akcija	18.473.634	18.473.634
1.2. Nominalna vrijednost običnih akcija ukupno	1	1
2. Svega- nominalna vrijednost akcija	18.473.634	18.473.634

Pet najvećih akcionara:

Akcionar	% učešća u osnovnom kapitalu	% učešća sa pravom glasa
KRAŠ DD ZAGREB	76,09 %	76,09 %
PREF AD BANJA LUKA	9,99 %	9,99 %
FOND ZA RESTITUCIJU RS AD BANJA LUKA	5,05 %	5,05 %
ZIF VIB FOND AD BANJA LUKA	3,23 %	3,23 %
JOKSIMOVIĆ DRAŽEN	0,17 %	0,17 %

4.7. OBAVEZE

POZICIJA	KM	
	31.12.2017	31.12.2016
Dugoročne obaveze	2.324.313	4.242.204
Kratkoročne obaveze	5.676.263	5.014.456
Ukupno:	8.000.575	9.256.660

4.7.1. DUGOROČNE OBAVEZE

Društvo ima zaključene ugovore o dugoročnim kreditima sa NLB bankom Banja Luka i Addiko bankom Banja Luka, koje je koristilo za finansiranje nabavke opreme u proizvodnji i za obrtna sredstva. Iznosi kredita su 4.000.000 KM i 3.500.000 KM, kamatne stope se kreću u rasponu od 2,79% - 3% uz rok otplate 5 godina. Kao instrumenti obezbjeđenja po Ugovorima su mjenice i hipoteka na nepokretnu imovinu. (Nota 4.1.) Krediti se uredno otplaćuju.

4.7.2. KRATKOROČNE OBAVEZE

POZICIJA	KM	
	31.12.2017	31.12.2016
Dio dugoročnih obaveza sa dospeljećem do godinu dana	1.874.900	1.658.404
Obaveze iz poslovanja	3.193.800	2.773.301
Obaveze za zarade i naknade zarada	416.591	394.225
Druge obaveze	25.271	27.725
Obaveze za ostale poreze i doprinose	25.698	30.265
Obaveze za porez na dobitak	0	96.875
Odložene poreske obaveze	124.192	0
Pasivna vremenska razgraničenja	15.811	33.660
Ukupno:	5.676.263	5.014.456

a) Društvo je na kratkoročne obaveze prenijelo dio dugoročnih kredita koji dospjeva do godinu dana u iznosu od 1.874.900 KM.

b) Obaveze iz poslovanja

POZICIJA	KM	
	31.12.2017	31.12.2016
Primljeni avansi	1.713	0
Obaveze prema dobavljačima - povezana društva	890.427	724.402
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	779.159	669.985
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	1.519.137	1.376.719
Ostale obaveze iz poslovanja	3.364	2.194
Ukupno:	3.193.800	2.773.301

MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica KRAŠ grupe, Prijedor**c) Obaveze za zarade i naknade zarada**

	KM	
POZICIJA	31.12.2017	31.12.2016
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	416.591	394.225
Ukupno:	416.591	394.225

d) Druge obaveze

	KM	
POZICIJA	31.12.2017	31.12.2016
Druge obaveze	25.272	27.725
Ukupno:	25.272	27.725

e) Obaveze za ostale poreze i doprinose

	KM	
POZICIJA	31.12.2017	31.12.2016
Obaveze za poreze, doprinose, naknade, carine i dr. troškove	25.698	30.265
Ukupno:	25.698	30.265

f) Obaveze za porez na dobitak

	KM	
POZICIJA	31.12.2017	31.12.2016
Obaveze za porez na dobitak	0	96.875
Ukupno:	0	96.875

U 2017. godini je utvrđena obaveza poreza na dobit u iznosu od 38.606 KM, koja je zatvorena preplatom poreza na dobit koja je nastala u ranijem periodu.

g) Pasivna vremenska razgraničenja

	KM	
POZICIJA	31.12.2017	31.12.2016
Obračunati ostali troškovi tekućeg obračunskog perioda koji nisu fakturisani u tom periodu	15.811	33.660
Ukupno:	15.811	33.660

h) Odložene poreske obaveze

	31.12.2017	31.12.2016
POZICIJA		
Odložene poreske obaveze	124.192	0
Ukupno:	124.192	0

❖ **NAPOMENE UZ BILANS USPJEHA**

4.8. PRIHODI

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Poslovni prihodi	22.925.768	21.731.089
Finansijski prihodi	80.969	249.221
Ostali prihodi	107.346	138.087
Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	118.873	11.857
Ukupno	23.232.956	22.130.254

4.8.1. POSLOVNI PRIHODI

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Prihodi od prodaje robe	4.648	385
Prihodi od prodaje učinaka	22.285.290	21.096.358
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	10.381	38.420
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	534.438	412.774
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	0	0
Ostali poslovni prihodi	91.011	183.153
Ukupno	22.925.768	21.731.089

a) Prihodi od prodaje učinaka

	KM	
O P I S	31.12.2017	31.12.2016
Prihodi od prodaje proizvoda povez pr licima i usluga	16.651.849	13.255.997
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	67.698	31.103
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	5.565.743	7.809.257
Ukupno	22.285.290	21.096.358

b) Povećanje vrijednosti zaliha učinaka

Povećanje vrijednosti zaliha učinaka iskazano u bilansu uspjeha na dan 31.12.2017. godine u iznosu od 534.438 KM (31.12.2016. godine iskazano je povećanje vrijednosti zaliha učinaka u iznosu od 412.774 KM) predstavlja povećanje vrijednosti zaliha učinaka u odnosu na vrijednost zaliha na početku perioda. (Nota 4.2.)

4.8.2. FINANSIJSKI PRIHODI

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Prihodi od kamata	5.740	3.031
Pozitivne kursne razlike	75.127	246.155
Ostali finansijski prihodi	102	35
Ukupno	80.969	249.221

4.8.3. OSTALI PRIHODI

OPIS	KM	
	31.12.2017	31.12.2016
Dobici po osnovu prodaje materijala	1.466	537
Naplaćena otpisana potraživanja	0	0
Ostali nepomenuti prihodi	105.879	137.550
Ukupno	107.345	138.087

4.8.4. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

OPIS	KM	
	31.12.2017	31.12.2016
Ispravka grešaka iz ranijih godina	118.873	11.857
Ukupno	118.873	11.857

Iskazani iznos ispravke grešaka iz ranijih godina sastoji se od isplate od strane Vlade Republike Srpske po sudskoj presudi na ime neisplaćene zakupnine i korekcije knjiženja preplate poreza na dobit.

4.9. RASHODI

OPIS	KM	
	31.12.2017	31.12.2016
Poslovni rashodi	21.238.116	20.027.549
Finansijski rashodi	475.911	454.943
Ostali rashodi	101.866	301.364
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	17.056	22.697
Ukupno	21.832.949	20.806.553

4.9.1. POSLOVNI RASHODI

OPIS	KM	
	31.12.2017	31.12.2016
Nabavna vrednost prodate robe	0	0
Troškovi materijala	13.562.705	12.695.411
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	5.582.909	5.234.686
Troškovi proizvodnih usluga	441.771	404.698
Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.168.427	1.125.816
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	414.167	498.605
Troškovi poreza	63.167	63.635
Troškovi doprinosa	4.970	4.696
Ukupno	21.238.116	20.027.549

MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica KRAŠ grupe, Prijedor**a) Troškovi materijala**

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Troškovi sirovina i ambalaže	12.501.467	11.790.524
Troškovi tehničkog materijala	219.402	175.999
Troškovi potrošnog materijala (za održav. higijene)	162.071	167.455
Troškovi ostalog materijala (kanc. HTZ, sit.inv.)	77.197	53.013
Troškovi plina za proizvodnju	407.386	324.829
Troškovi električne energije	184.007	172.689
Troškovi goriva	11.176	10.902
Ukupno	13.562.705	12.695.411

b) Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Bruto zarade i naknade zarada	5.242.780	4.886.273
Ostali lični rashodi	340.129	348.413
Ukupno	5.582.909	5.234.686

c) Troškovi proizvodnih usluga

OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Usluge na izradi učinaka	49.814	111.910
Troškovi transportnih usluga	8.155	3.950
Troškovi izvoznih dažbina	37.003	36.098
Troškovi PTT usluga	45.088	42.338
Troškovi održavanja	114.602	107.779
Troškovi reklame	111.609	23.475
Troškovi komunalnih usluga	46.750	58.494
Troškovi za ostale usluge	13.136	20.655
Troškovi zakupnina	15.614	0
Ukupno	441.771	404.698

d) Troškovi amortizacije i rezervisanja

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Građevinski objekti	345.028	324.427
Postrojenja i oprema	823.399	801.389
Ukupno	1.168.427	1.125.816

e) Nematerijalni troškovi

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016

MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica KRAŠ grupe, Prijedor

Troškovi neproizvodnih usluga		
Troškovi zdravstvenih usluga (sanitarni)	39.025	32.594
Troškovi revizije, advok. usluga	9.233	14.458
Troškovi ostalih neproizv. usluga (seminari, ug. o radu)	86.041	98.507
Troškovi reprezentacije	121.634	159.672
Troškovi premija osiguranja	19.763	28.285
Troškovi platnog prometa	56.513	71.586
Troškovi članarina	18.319	18.531
Ostali nematerijalni troškovi		
Stipendije studentima	0	1.000
Sponzorstva, sindikat	57.524	62.035
Administrativne i sudske takse	2.165	6.037
Troškovi oglasa u štampi i dr.	3.949	5.900
Ukupno	414.167	498.605

4.9.2. FINANSIJSKI RASHODI

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Rashodi kamata	174.895	225.018
Negativne kursne razlike	300.830	229.650
Ostali finansijski rashodi	186	273
Ukupno	475.911	454.943

Negativne kursne razlike su posljedica pada kursa USD u kojem se iskazuje dio potraživanja od kupaca iz inostranstva.

4.9.3. OSTALI RASHODI

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nemat. ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	73.583	209.068
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	0,00	0,00
Rashodi po osnovu rashod.a zaliha mater. i robe i stali rashodi	28.283	92.296
Ukupno	101.866	301.364

4.9.4. RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

	KM	
OPIS	31.12.2017	31.12.2016
Ispravka grešaka iz ranijih godina	17.056	22.697
Ukupno	17.056	22.697

5. POVEZANA LICA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim pravnim licima: KRAŠ d.d. Zagreb u čijem je većinskom vlasništvu, kao i sa ostalim članicama KRAŠ grupe. Odnosi između Društva i povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi, po tržišnim uslovima.

O P I S	31.12.2017.	31.12.2016.
	KM	KM
<u>Potraživanja od povezanih društava</u>		
KRAŠ ZAGREB	2.220.673	1.678.824
KRAŠCOMMERCE LJUBLJANA	201.979	293.278
KRAŠ KOMERC SKOPLJE	259.943	163.136
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	1.850.823	1.841.209
KRAŠ COMMERCE BEOGRAD	82.049	74.824
Ukupno potraživanja od povezanih društava	4.615.466	4.051.271
<u>Obaveze prema povezanim društvima</u>		
KRAŠ ZAGREB	792.507	691.034
KAROLINA OSIJEK	0,00	31.196
KRAŠ KOMERC SKOPLJE	96.626	0
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	1.294	2.172
Ukupno obaveze prema povezanim društvima	890.427	724.402
O P I S	2017.	2016.
	KM	KM
<u>Prihodi</u>		
KRAŠ ZAGREB	8.148.204	4.944.281
KRAŠCOMMERCE LJUBLJANA	1.661.831	1.760.384
KRAŠ KOMERC SKOPLJE	861.118	775.851
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	5.678.025	5.430.177
KRAŠ COMMERCE BEOGRAD	321.022	345.304
Ukupno prihodi	16.670.200	13.255.997
<u>Rashodi</u>		
KRAŠ ZAGREB	1.961.810	2.799.396
KAROLINA OSIJEK	0,00	484.015
KRAŠ KOMERC SKOPLJE	471.058	350.053
KRAŠ TRGOVINA ŠIROKI BRIJEG	342.885	1.165.563
Ukupno rashodi	2.775.753	4.799.027

6. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji je izvršena ispravka greške, isknjižavanjem iznosa od 905.763 KM. Greška je utvrđena na osnovu dokumentacije pronađene u arhivi na osnovu koje je ustanovljeno da je prilikom sastavljanja početnog bilansa po programu privatizacije državnog kapitala, dio zemljišta knjižen i u aktivnom bilansu i u vanbilansnoj evidenciji. Usporedna godina u finansijskim izvještajima je korigovana da odrazi izvršenu ispravku.

7. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidljivosti finansijskih tržišta.

Tržišni rizik

(a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom prodaje na inostranom tržištu u stranim valutama prvenstveno USD.

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti. U mjeri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni kurs kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

(a) Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospijevaju za naplatu u različito vrijeme ili u različitim iznosima.

Društvo je izloženo umjerenom kamatnom riziku jer ima dio obaveza na koje se obračunavaju kamate.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospijea. Društvo neprekidno procjenjuje rizik

likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promjena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik neispunjenja ugovornih obaveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti finansijski gubitak Društva. Izloženost društva kreditnom riziku i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni. Društvo je izloženo kreditnom riziku koji proizilazi uglavnom iz potraživanja od kupaca. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na osnovu finansijskog položaja kupaca, a kada je potrebno, pribavljeno je osiguranje potraživanja garancijom.

Fer vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocjeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku te vrijednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrijednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrijednosti po osnovu obezvrijeđenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrijednost. Fer vrijednost obaveza po kreditima procjenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

Ovako utvrđena fer vrijednost ne odstupa značajnije od vrijednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na zarade, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi i propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredaba što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa poreskim propisima Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina.

To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

8. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

Društvo je usaglašavalo salda svojih potraživanja i obaveza sa poslovnim partnerima na dan 31.12.2017. godine. Međutim, kako Društvo posluje sa velikim brojem poslovnih partnera, s nekima nije usaglasilo stanje svojih potraživanja i obaveza kao slijedi:

- a) Neusaglašena salda potraživanja od kupaca iznose 623.683 KM.

Usaglašavanje nije izvršeno zbog toga što kupci ne odgovaraju na poslani izvod otvorenih stavki. S obzirom da se glavina potraživanja odnosi na potraživanje od našeg kupca iz Saudijske Arabije sa kojim sarađujemo već duži niz godina, sa godišnjim prometom od 5 miliona KM, naplata nepotvrđenih potraživanja ne dovodi se u pitanje.

- b) Neusaglašena salda obaveza prema dobavljačima iznose 7.476 KM.

Usaglašavanje nije izvršeno zbog toga što dobavljači ne odgovaraju na poslani izvod otvorenih stavki.

9. SUDSKI SPOROVI

Društvo je u decembru 2015. godine podnijelo tužbu protiv troje fizičkih lica iz Prijedora radi utvrđivanja prava vlasništva nad zemljištem. Vrijednost sporova je 4.900 KM.

ODOBRENJE FINANSIJAKIH IZVJEŠTAJA

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 06.02.2018. godine.

Prijedor, 21.02.2018. godine

Lice sa licencom:

.....
Svjetlana Kačavenda, SR-0502/18

MIRA E
A.D. ZA PROIZVODNJU
KEKSA I SRODNIH PROIZVODA
ČLANICA KRAŠ GRUPE
PRIJEDOR, UL. KRALJA ALEKSANDRA BR 3

Direktor Društva

.....
Marica Vidaković